Coimisiún na Scrúduithe Stáit

An Teastas Sóisearach 2013

Aistriúchán
Ar Scéim Mharcála

OIDEACHAS SAORÁNACH, SÓISIALTA AGUS POLAITIÚIL

Leibhéal Comónta

Nóta do mhúinteoirí agus do scoláirí faoi úsáid na scéimeanna marcála foilsithe

Níl na scéimeanna marcála a fhoilsíonn Coimisiún na Scrúduithe Stáit ceaptha lena n-úsáid mar cháipéisí astu féin. Is áis riachtanach iad ag scrúdaitheoirí a théann faoi oiliúint i léirléamh agus i gcur i bhfeidhm ceart na scéime. Mar chuid den oiliúint sin, as measc rudaí eile, déantar samplaí d'obair na scoláirí a mharcáil agus déantar plé ar na marcanna a bhronntar, mar mhaithe le cur i bhfeidhm ceart na scéime a shoiléiriú. Déanann Scrúdaitheoirí Comhairleacha monatóireacht ar obair na scrúdaitheoirí ina dhiaidh sin le cinntiú go gcuirtear an scéim mharcála i bhfeidhm go comhleanúnach agus go beacht. Bíonn an Príomhscrúdaitheoir i bhfeighil an phróisis agus is gnách go mbíonn Príomhscrúdaitheoir Comhairleach ag cuidiú leis. Is é an Príomhscrúdaitheoir an t-údarás deiridh i dtaca le cé acu a cuireadh an scéim mharcála i bhfeidhm i gceart ar aon phíosa d'obair iarrthóra nó nár cuireadh.
Is cáipéisí oibre na scéimeanna marcála. Cé go n-ullmhaítear dréachtscéim mharcála roimh an scrúdú, ní chuirtear bailchríoch uirthi go dtí go gcuireann scrúdaitheoirí i bhfeidhm ar obair iarrthóirí í agus go dtí go mbailítear agus go meastar an t-aiseolas ó na scrúdaitheoirí uile, i bhfianaise raon iomlán na bhfreagraí a thug na hiarrthóirí, leibhéal foriomlán deacrachta an scrúdaithe agus an ghá le comhleanúnachas caighdeán a choimeád ó bhliain go bliain. Aistriúchán ar an scéim chríochnaithe atá sa cháipéis fhoilsithe seo, mar a cuireadh i bhfeidhm ar obair na n-iarrthóirí uile í.

Is cóir a nótáil i gcás scéimeanna ina bhfuil freagraí nó réitigh eiseamláireacha nach bhfuil sé i gceist a chur in iúl go bhfuil na freagraí ná na réitigh sin uileghabhálach. D'fhéadfadh sé go bhfuil leaganacha éagsúla nó malartacha ann a bheadh inghlactha freisin. Ní mór do na scrúdaitheoirí tuillteanas gach freagra a mheas agus téann siad i gcomhairle lena Scrúdaitheoirí Comhairleacha nuair a bhíonn amhras orthu.

Scéimeanna Marcála san am atá le teacht

Ní cóir talamh slán a dhéanamh d'aon rud a bhaineann le scéimeanna marcála san am atá le teacht bunaithe ar scéimeanna a bhí ann cheana. Cé go mbíonn na bunphrionsabail mheasúnachta mar an gcéanna, is féidir go mbeadh athrú ar shonraí marcála cineál áirithe ceiste i gcomhthéacs na páirte a bheadh ag an gceist sin sa scrúdú foriomlán bliain áirithe ar bith. Bíonn sé de fhreagracht ar an bPríomhscrúdaitheoir bliain áirithe ar bith a dhéanamh amach cén tslí is fearr a chinnteoidh go measfar obair na n-iarrthóirí go cothrom agus go cruinn, agus go gcoimeádfar caighdeán comhleanúnach measúnachta ó bhliain go bliain. Dá réir sin, d'fhéadfadh gnéithe de struchtúr, de mhionsonraí agus de chur i bhfeidhm na scéime marcála in ábhar áirithe athrú ó bhliain go bliain gan rabhadh.

NÓS IMEACHTA NA MARCÁLA DON PHÁIPÉAR SCRÍOFA, 2013

OIDEACHAS SAORÁNACH, SÓISIALTA AGUS POLAITIÚIL (OSSP)

1. Is éard a bheidh i gceist i nós imeachta na marcála ná:

- Na freagraí ar fad a léamh go cúramach agus anailís chúramach a dhéanamh orthu
- Marcanna a dháileadh ar na comhpháirteanna de réir na scéime comhaontaithe.

2. Comhpháirteanna

Fíricí

(i) Sonraí a chuirtear i láthair i bhfoirm radharcach a aithint
(ii) Fíricí a lua.

Ráiteas Iomchuí (AS)

(i) Argóint, cúis, míniú, léirmhíniú, tuairim, barúil, breithiúnas bailí a bhaineann leis an topaic
(ii) Míniú ar théarma nó ar choincheap a bhaineann leis an topaic
(iii) 2/3 ráiteas thrialacha
(iv) Léaráid ábhartha

3. Marcáil

Cuir tic soiléir mar seo (✓**)** le gach fíric nó AS.

(i) Ag tosú ag tús an fhreagra, cuir tic (✓) le gach fíric nó AS.
(ii) Ná bronn ach an marc/na marcanna comhaontaithe ar an scéim mharcála as gach fíric nó AS.
(iii) I Roinn a Trí, suimigh na marcanna a bhronntar as gach cuid den cheist agus breac síos sa chiumhais ar thaobh na láimhe deise mar seo iad (<), sula ndéanann tú an chuid eile a mharcáil.
(iv) Cuir móriomlán na ceiste laistigh de chiorcal ar chiumhais na láimhe clé in aice le huimhir na ceiste.
(v) Léigh na ceisteanna ar fad, fiú ceisteanna breise, ceisteanna athdhéanta nó ceisteanna cealaithe. Glactar leis an bhfreagra a fhaigheann na marcanna is mó de réir rúibricí an scrúdpháipéir.
(vi) Nuair a bheidh tú críochnaithe le marcáil na scripte ba chóir duit na marcanna a aistriú chuig an ngreille ar chlúdach an fhreagarleabhair, ceist ar cheist. Cuir na marcanna do na ceisteanna breise idir lúibíní. Faigh iomlán na marcanna ar an ngreille agus dealaigh an marc do na ceisteanna breise.
(vii) Ba chóir iomlán carnach a thaifead i mbun chiumhais na láimhe deise ar gach leathanach ar a bhfuil marc iomlán taifeadta agat do cheist iomlán.
(viii) Is é an t-iomlán carnach deiridh an t-iomlán bun leathanaigh.
(ix) Líon isteach **Iomlán na n-iomlán bun leathanaigh** ar ghreille thosaigh an pháipéir scríofa. Ba cheart go mbeadh an t-iomlán seo agus an móriomlán ar an ngreille mar an gcéanna. Ní mór na céimeanna uilig a athdhéanamh mura mbíonn siad mar an gcéanna.

Tabhair faoi deara le do thoil

Ba chóir cuimhneamh air agus an ghníomhaíocht mholta ar fad á marcáil gur moltaí iad a rinne iarrthóirí atá 14-16 bliana d'aois de ghnáth.

Ba chóir go léireodh gníomhaíocht mholta, nó réiteach ar cheist ar bith a chuireann iarrthóirí i láthair, dearcadh dearfach i ndáil leo féin, le daoine eile, leis an gcomhshaol agus leis an domhan mór, nó faigheann an t-iarrthóir 0 marc.

Roinn 1 .

1. ***Ceannairí***

(a)	Micheál D. Ó hUiginn	**2M**
(b)	Barack Obama	**2M**
(c)	Ban Ki-Moon	**2M**
(d)	José Manuel Barroso	**2M**

2. ***Cuir na focail chearta sna spásanna***

(a)	Neamhspleách	**1M**
(b)	dTeach Laighean	**1M**
(c)	Cháinaisnéis	**1M**
(d)	Saoránach	**1M**
(e)	Ceann Comhairimh	**1M**
(f)	tArd-Aighne	**1M**
(g)	Éire	**1M**

3. ***Meaitseáil an tsiombail chomhshaoil leis an sainmhíniú ceart***

2.	C	**1M**
3.	D	**1M**
4.	A	**1M**

Roinn 2

Freagair TRÍ CINN de na ceisteanna uimhrithe 1,2,3,4 thíos.
Tá 14 mharc ag gabháil le gach ceist.

1. ***Na Cluichí Parailimpeacha***

(a) 21 **1M**

Londain **1M**

Déan glúin daoine a spreagadh **1M**

(b) Comórtas cothrom **1M**

(c) Aon **DÁ** cheann de na tosca seo leanas **2M + 1M**

Scileanna	Seasmhacht
Corpacmhainn	Cumas beartaíochta
Fuinneamh	Díriú intinne

(d) An chéad taca a d'fhéadfadh rialtas a chur ar fáil, m.sh. reachtaíocht, maoiniú, monatóireacht, taighde, cur i bhfeidhm **1M**

An chéad mhíniú **1M**

An dara taca a d'fhéadfadh rialtas a chur ar fáil **1M**

An dara míniú **1M**

(e) Míniú iomchuí ar an ráiteas **3M**

Míniú an-mhaith	3m
Míniú maith	2m
Míniú cuibheasach	1m

2. *Ná lig do Pháiste deis a chailleadh*

(a) An Bord Náisiúnta Leasa Oideachais / National Education Welfare Board **1M**
Idir 6 – 16 **1M**
Le cinntiú go bhfaigheann do phaiste an t-oideachas is dual dó/di **1M**

(b) Tacú le daoine freastal go rialta ar scoil agus le hoideachas páistí agus daoine óga **1M**

An tAcht Oideachais (Leas), 2000 **1M**

(c) Aon mhíniú iomchuí le tagairt do **oideachais/scoil...** a chuireann ar chumas an pháiste a chuid spriocanna a bhaint amach, d'fhéadfadh sí/sé bheith ina spásaire fiú, tá gach rud indéanta **2M**

Maith	=	2m
Cuibheasach	=	1m

(d) Aon **TRÍ** cheart **1M + 1M = 1M**

(e) An chéad ghníomh **1M**
Míniú **1M**

An dara gníomh **1M**
Míniú **1M**

3. *Fáilte mhór roimh Dhroichead Trasteorann*

(a) Co. Lú agus Co. an Dúin **1M**
€ 18.3 milliún **1M**
Comhlacht na gClár Speisialta san Aontas Eorpach agus Rialtas na hÉireann
An tAontas Eorpach agus Rialtas na hÉireann **1M**

(b) Uair éigin in 2013 **1M**
Bhí sceitimíní uirthi **1M**

(c) Ligfear do longa arda, d'árthaí fóillíochta agus do shoithí muirí eile **dul isteach** go Loch Victoria agus Báisín Albert san Iúr **1M**

Táthar ag súil leis go meallfaidh an droichead nua breis cuairteoirí go dtí réigiún Chuaille / Bheanna Boirche / Shliabh gCuilinn agus go mbeidh sé níos fusa do mhuintir na háite, don lucht gnó agus do thurasóirí taisteal sa cheantar **1M**

(d) Míniú ar conas is féidir le daoine páirt a ghlacadh sa phróiseas pleanála **3M**

Míniú an-mhaith	=	3m
Míniú maith	=	2m
Míniú Cuibheasach	=	1m

(e) Cur síos ar **DHÁ** bhuntáiste eile as ballraíocht san Aontas Eorpach **2M + 2M**

Cur síos maith/soiléir	=	2m
Cur síos cuibheasach	=	1m

4. ***Seirbhís Phríosúin na hÉireann***

(a) 14 **1M**

Fir – 17 mbliana d'aois agus os a chionn
Mná – 18 mbliana d'aois agus os a chionn **1M**

7.2% **1M**

(b) An tAire Dlí agus Cirt agus Comhionannais / Alan Shatter **1M**

An tArd-Stiúrthóir **1M**

(c) Aon **DÁ** rannóg eile i gCóras Ceartais Choiriúil na hÉireann **1M + 1M**

An Garda Síochána
An tSeirbhís Phromhaidh
Cúirteanna agus Breithiúna
An Roinn Dlí agus Cirt agus Comhionannais
Seirbhís na hÉireann um Cheartas i leith an Aosa Óig
Gníomhaireachtaí eile Dlí agus Cirt
Oifig an Phríomh-Aturnae Stáit
An Stiúrthóir Ionchúiseamh Poiblí

(d) Aon **DÁ** chúis iomchuí **2M + 2M**

Cúis mhaith = 2m
Cúis chuibheasach = 1m

(e) Neamhchiontach go dtí go bhfaightear ciontach
i gcoinne
Ciontach go dtí go bhfaightear neamhchiontach **3M**

An córas is fearr = 1m

Aon ráiteas iomchuí a thugann míniú

Míniú maith = 2m
Míniú cuibheasach = 1m

Roinn 3 .

Freagair CEANN AMHÁIN de na ceisteanna uimhrithe 1,2,3,4 thíos.
Tá 20 marc ag gabháil le gach ceist.

1. ***Tóstal Éireann***

(a) *Dear an cuireadh d'fhéadfaí a chur go dtí daoine atá ina gcónaí lasmuigh d'Éirinn á gcur ar an eolas mar gheall ar an Tóstal agus ag tabhairt cuireadh dóibh filleadh ar Éirinn in 2013.* **6M**

Tasc: Caithfidh an líníocht/grafaic/foclaíocht eolas a thabhairt do dhaoine faoin Tóstal agus cuireadh a thabhairt dóibh teacht go hÉirinn

Critéir: Eolas faoin Tóstal, cuireadh agus an dearadh iomlán.

An-Mhaith	=	5-6
Maith	=	3-4
Cuibheasach	=	1-2

(b) *Ainmnigh agus mínigh **CEITHRE** chéim a thógfá mar ullmhúchán don agallamh agus chun an t-agallamh féin a dhéanamh.* **8M**

Critéir: Ní mór an dá ghné den cheist a bheith san áireamh.

Céimeanna	=	2m + 2m + 2m + 2m
Maith	=	2m
Cuibheasach	=	1m

(c) TRÍ bhuntáiste d'Éirinn as ócáid mar an Tóstal seo a bheith ar siúl. **6M**

Buntáistí	=	2m + 2m + 2m
Maith	=	2m
Cuibheasach	=	1m

2. ***Eco-Unesco***

(a) ***SÉ** chéim a thógfá chun club ECO-UNESCO a bhunú i do scoil.* **6M**

Sé chéim = 1m + 1m + 1m + 1m + 1m + 1m

(b) *Scríobh paragraf ar ghníomhaíocht **AMHÁIN** chun an timpeallacht a chosaint. Déan cinnte de go luann tú an chúis a bheadh leis an ngníomhaíocht áirithe seo.* **8M**

An-Mhaith	=	7-8
Maith	=	4-6
Cuibheasach	=	1-3

Uasmhéid 5M mura dtugtar cúis.

(c) *Scríobh síos an fógra a thabharfá ar ghléas idirchumarsáide na scoile ag insint do dhaoine mar gheall ar an gclub agus á spreagadh le freastal ar an gcéad chruinniú.* **6M**

Critéir: Caithfear insint do dhaoine mar gheall ar an gclub agus iad a spreagadh le freastal ar an gcruinniú

An-Mhaith	=	5-6
Maith	=	3-4
Cuibheasach	=	1-2

3. An Coimisiún Reifrinn

(a) *Ainmnigh agus mínigh **TRÍ** ghníomhaíocht a d'fhéadfadh do rang a dhéanamh mar Choimisiún Reifrinn chun a chinntiú go ndéanann gach vótálaí cinneadh eolasach.* **6M**

Ainmneacha na ngníomhaíochtaí = 3 × 1m
Míniú ar an ngníomhaíocht = 3 × 1m

(b) *Scríobh síos sonraí **DHÁ** argóint i bhfabhar an mholta seo agus **DHÁ** argóint ina choinne.* **8M**

Tá an eolas a thugtar sa ráiteas tosaigh maidir leis an Coimisiún Reifrinn as dáta. D'fhéadfadh sé go raibh tionchar aige sin ar roinnt de na hiarrthóirí ina n-iarrachtaí ar na ceisteanna ina dhiaidh sin a fhreagairt. Dréachtaíodh an Scéim Mharcála, ar an gcéad dul síos, i gcomhthéacs na n-iarrthóirí a d'fhreagair an cheist mar a cuireadh í d'ainneoin an t-eolas a bheith as dáta.

Argóint i bhfabhar = 2 × 2m
Argóint ina choinne = 2 × 2m
Argóint mhaith = 2m
Argóint chuibheasach = 1m

I gcásanna ina léiríonn na hiarrthóirí go soiléir go bhfuil a fhios acu nach cuid d'fheidhm an Choimisiúin Reifrinn é argóintí a sholáthar i bhfabhar agus/nó i gcoinne moladh , bronn 8M as caighdeán an eolais a thugtar.

An-Mhaith = 7-8
Maith = 4-6
Cuibheasach = 1-3

(c) *Dear póstaer le daoine a **SPREAGADH** le vóta a chaitheamh ar an lá.* **6M**

Critéir don Phóstaer: Caithfidh an póstaer/líníocht/grafaic/foclaíocht daoine a spreagadh le vóta a chaitheamh agus a gcuireann in iúl dóibh a thábhachtaí is atá sé go gcuirfidís a dtuairim in iúl.

An-Mhaith = 5-6
Maith = 3-4
Cuibheasach = 1-2

4. *Bóthar*

(a) *Ainmnigh agus mínigh **TRÍ** ghníomhaíocht dhifriúla a d'fhéadfadh do rang a dhéanamh chun airgead a thiomsú le cabhrú chun ainmhí a sheoladh go tír i mbéal forbartha.* **6M**

Ainmneacha na ngníomhaíochtaí tiomsaithe airgid = 3 × 1m
Míniú ar na gníomhaíochtaí tiomsaithe airgid = 3 × 1m

(b) *Ainmnigh an tionscadal gníomhaíochta, mínigh cúis **AMHÁIN** ar roghnaigh tú é. Déan cur síos ar an obair a bheidh le déanamh ag **TRÍ** choiste a bheadh ag teastáil.* **8M**

Cúis **AMHÁIN**	= 2m	Obair **TRÍ** choiste	= 3 × 2m
Maith	= 2m	Cur síos maith	= 2m
Cuibheasach	= 1m	Cur síos cuibheasach	= 1m

(c) *Ainmnigh agus mínigh **DHÁ** dheacracht a bhaineann le tionscadal tiomsaithe airgid. Déan cur síos ar an rud a chaithfeá a dhéanamh chun daoine a spreagadh le hairgead a thabhairt don charthanas.* **6M**

Dhá dheacracht	= 2 × 2m	Cur síos	= 2m
Míniú maith	= 2m	Cur síos maith	= 2m
Míniú cuibheasach	= 1m	Cur síos cuibheasach	= 1m

TUAIRISC AR THIONSCADAL GNÍOMHAÍOCHTA A MHARCÁIL – 2013

- **Ní mór do gach iarrthóir an Tuairisc ar Thionscadal Gníomhaíochta a scríobh ina c(h)uid focal féin**

- **Ní mór don iarrthóir leagan amach na tuairisce a leanúint san ord ina gcuirtear i láthair i Leabhrán *Pro-Forma* na Roinne Oideachais agus Scileanna é**

- **Ní bhronnfar marcanna as freagraí atá san áit mhícheart.**

Dáileadh na Marcanna

ROINN 1	
Teideal	3 mharc
ROINN 2	
Réamhrá	
(a) Coincheap	4 mharc
(b) Míniúchán	4 mharc
ROINN 3	
Gníomhaíochtaí a Rinneadh	
(a) Cumarsáid le daoine	4 mharc
(b) Liosta gníomhaíochtaí agus cur síos orthu	15 mharc
(c) Cur síos ar ghníomhaíocht áirithe	15 mharc
(d) Scileanna a cuireadh i bhfeidhm	15 mharc
ROINN 4	
Achoimre ar an Eolas	30 marc
ROINN 5	
Smaointe	30 marc
An Marc Iomlán	120 marc

TUAIRISC AR THIONSCADAL GNÍOMHAÍOCHTA

ROINN 1. Teideal (*Leathanach 2, an chéad leathanach a léitear, an leathanach deiridh a mharcáiltear)*

Teideal soiléir, cruinn agus a bhaineann le hábhar **(3 mharc)**

Ba chóir go mbeadh ar chumas an scrúdaitheora oiriúnacht an teidil a dheimhniú ach an Tuairisc a léamh, éisteacht léi nó féachaint uirthi ina hiomláine.

MARC (2)	CRITÉIR
0	Teideal nach mbaineann le hábhar nó gan aon teideal a thabhairt nó teideal ar nós 'Mo Thionscadal Gníomhaíochta OSSP'
1	Teideal leathan ginearálta le fíorbheagán tuisceana faoina bhfuil i gceist leis an Tionscadal Gníomhaíochta (TG)
2	Teideal a chuireann in iúl go soiléir **nádúr** agus **ábhar** an Tionscadail Ghníomhaíochta.

Cineálacha gníomhaíochtaí agus tic curtha leo

MARC (1)	CRITÉIR
1	Tic curtha le bosca(í) ábhartha

ROINN 2: Réamhrá (8 marc)

(a) Coincheap 4 mharc

MARC (1)	CRITÉIR
1	Tic curtha leis an mbosca ábhartha

Míniúchán ar an gcaoi ar bunaíodh an TG ar an gcoincheap ar cuireadh tic leis

MARC (3)	CRITÉIR
0 marc	Ní bhaineann an TG leis an OSSP nó níl aon nasc luaite
1 mharc	Tic leis an mbosca ach gan ach nasc doiléir ann leis an gcoincheap
2 mharc	Míniúchán atá ábhartha agus cruinn ach teoranta. Míniúchán a bhaineann go soiléir le hábhar an TG ach nach bhfuil nasctha leis an gcoincheap a bhfuil tic leis. Gan tic le haon bhosca ach baineann an míniúchán le hábhar an TG
3 mharc	Míniúchán soiléir ábhartha ar an gcaoi ar bunaíodh an TG ar an gcoincheap a bhfuil tic leis.

(b) Míniúchán ar an bhfáth ar tugadh faoin Tionscadal Gníomhaíochta 4 mharc

MARC (4)	CRITÉIR
0 marc	Gan aon mhíniúchá(i)n b(h)ailí luaite
1 mharc	Míniúchán lag; gan forbairt nó le forbairt lag.
2 mharc	Míniúchá(i)n réasúnta le fíorbheagán forbartha
3 mharc	Míniúchán maith / míniúcháin mhaithe le roinnt forbartha
4 mharc	Míniúchá(i)n an-mhaith le forbairt an-mhaith a bhaineann leis an Tionscadal Gníomhaíochta a rinneadh.

ROINN 3: Gníomhaíochtaí a Rinneadh (49 marc)

(a) Míniúchán ar chumarsáid le duine/grúpa AMHÁIN de na daoine/grúpaí liostaithe

MARC (4 mharc)

	1 mharc	Ainm BEIRTE / DHÁ ghrúpa a ndearnadh cumarsáid leo
	1 mharc	Cur síos ar CONAS a rinneadh teagmháil leis an duine/ngrúpa
Grádaithe:	1 mharc	Cur síos réasúnta ar CÉN FÁTH a ndearnadh cumarsáid leis an duine/ngrúpa
	2 mharc	Cur síos maith ar CÉN FÁTH a ndearnadh cumarsáid leis an duine/ngrúpa

(b) Sa roinn seo ba chóir go **liostófaí gníomhaíochtaí** difriúla a rinneadh i rith chúrsa an Tionscadail Ghníomhaíochta (TG) seo, chomh maith le tuairisc achomair a thabhairt orthu.

(15 mharc)

MARC (15)	CRITÉIR
0 – 6	Gan ach beagán de chur síos nó gan aon chur síos ar na gníomhaíochtaí a rinneadh
7 – 10	Cur síos réasúnta ar ghníomhaíochtaí a rinneadh
11 – 15	Cur síos an-soiléir ar ghníomhaíochtaí a rinneadh
NÓTA	Nuair nach gcuireann iarrthóir i láthair ach liosta gníomhaíochtaí (dhá ghníomhaíocht ar a laghad) agus gan aon chur síos orthu, is é 5 an t-**uasmharc** is féidir leis/léi a fháil

(c) Cuntas Mionsonraithe ar thasc AMHÁIN (15 mharc)

0 – 2	Cur síos lag ar thasc/ghníomhaíocht AMHÁIN
3 – 6	Cur síos réasúnta ar thasc/ghníomhaíocht AMHÁIN
7 – 10	Cur síos maith ar thasc/ghníomhaíocht AMHÁIN
11 – 15	Cur síos an-mhaith ar thasc/ghníomhaíocht AMHÁIN

Nóta: mura bhfaigheann iarrthóir aon mharc i gcuid (c), is sa 'Míniúchán ar thábhacht …' de (d) thíos amháin is féidir leis/léi marcanna a fháil.

(d) Scileanna: Scileanna a ainmniú 2 × 1 mharc (2 mharc)

1 Mharc	Scil AMHÁIN a ainmniú a bhaineann le hábhar an taisc i gcuid (c)

Cur síos ar fheidhmiú scileanna: 2 × 5 mharc (10 marc)

MARC	CRITÉIR
0 – 2	Fianaise lag nó réasúnta ar fheidhmiú
3 – 4	Fianaise mhaith ar fheidhmiú
5	Fianaise an-mhaith ar fheidhmiú

Míniúchán ar thábhacht scile AMHÁIN agus an TG á dhéanamh (3 mharc)

0 – 1	Míniúchán lag nó réasúnta ar thábhacht scile AMHÁIN agus an TG á dhéanamh
2	Míniúchán maith ar thábhacht scile AMHÁIN agus an TG á dhéanamh
3	Míniúchán an-mhaith ar thábhacht scile AMHÁIN agus an TG á dhéanamh

ROINN 4: Achoimre **(30 marc)**

Ba chóir go mbeadh achoimre ar an bhfoghlaim sa roinn seo, áit a dtugann iarrthóir cúig phíosa mhionsonraithe eolais nó cúig fhíoras a fuair sé/sí amach i rith chúrsa an Tionscadail Ghníomhaíochta.

5 × 3 mharc a bhronntar ar bhonn 'Fíoras cuí'.	15 mharc
Marc Iomlán	15 mharc

Tá an fhoghlaim sa Tionscadal Gníomhaíochta bunaithe ar choincheap, ar shaincheist nó ar théama an Tionscadail Ghníomhaíochta a sonraíodh i Roinn 1 agus Roinn 2(a)

Is éard atá i gceist le píosa cuí eolais nó le fíoras cuí ná

- **(i) Píosa eolais bailí / fhíoras a bhaineann le hábhar an TG**
- **(ii) 2 phíosa eolais / fhíoras thrialacha a bhaineann le hábhar an TG**
- **(iii) Míniúchán ar théarma nó ar choincheap a bhaineann le hábhar an TG**
- **(iv) 2 ráiteas a bhaineann go himeallach le hábhar an TG**
- **(v) Léaráid ábhartha (e.g. píchairt nó barrachairt)**
- **(vi) Torthaí suirbhé a léirítear i bhfoirm staitistiúil.**

Marcanna Iomlána		15 mharc
Lag	**0–2**	easpa fócais, gan aon fhorbairt / mhionsonraí, píosaí eolais neamhábhartha, neamhchruinn
Réasúnta	**3–6**	easpa soiléire, iarracht lag ar achoimre le fíorbheagán forbartha agus mionsonraí.
Maith	**7–10**	píosaí eolais ábhartha ach le forbairt theoranta agus mionsonraí teoranta.
An-mhaith	**11-15**	fócas ceart, soiléir, cruinn, píosaí eolais agus mionsonraí atá dea-fhorbartha.

Nótaí: Sa chás go nasctar fíorais in aon phointe amháin, is fiú Fíoras Cuí **AMHÁIN** iad, i.e. 3 mharc
Maidir le mionsonraí beathaisnéiseacha, stairiúla, tíreolaíocha, eolaíocha, liachta, ní fiú ach Fíoras Cuí **AMHÁIN** an ceann iad.

ROINN 5: Smaointe (30 marc)

Sa Roinn seo ba chóir go léireodh an t-iarrthóir **a smaointe/m(h)achnamh féin** ar na heispéiris éagsúla a bhí aige/aici agus an Tionscadal Gníomhaíochta á dhéanamh agus ba chóir go dtabharfadh sé/sí **cúiseanna** maidir le cén fáth a raibh tionchar ag na heispéiris sin ar a smaointe/t(h)uairimí.

Smaointe	3 × 3 mharc a bhronntar ar bhonn Ráiteas Cuí	9 marc
Cúiseanna	3 × 3 mharc	9 marc

Marcanna Iomlána		12 marc
Lag	**0 – 2**	gan aon nó mion fhorbairt ar na pointí a rinneadh
Réasúnta	**3 – 5**	pointí déanta ach an fhorbairt teoranta
Maith	**6 – 8**	iarracht mhaith, beagán forbartha ann agus/nó athrá / míchothroime
An-Mhaith	**9 –12**	smaointeoireacht neamhspleách, smaointe nua, cuirtear ceisteanna, etc.

Is éard atá i gceist le Ráiteas Cuí

(i) Machnamh bailí, argóint bhailí, míniúchán bailí, léiriú bailí, trácht bailí, tuairim bhailí, a bhaineann le hábhar / le próiseas / le scileanna an Tionscadal Gníomhaíochta

(ii) A dó nó a trí de ráitis thrialacha

(iii) Moladh nó comhairle ábhartha.

Caithfidh baint a bheith ag na ráitis chuí anseo leis an gcoincheap / aonad / téama OSSP a shonraítear i Roinn 1 nó i Roinn 2A agus a bheith de réir dhearcadh an OSSP maidir le cearta an duine agus le freagracht shóisialta

Nóta 1: D'fhéadfadh na Ráitis Chuí seo a bheith ag tagairt don **phróiseas** a rinneadh agus/nó d'**ábhar** an Tionscadail Ghníomhaíochta agus/nó do na **scileanna** a forbraíodh/a úsáideadh i rith chúrsa an TG.

Nóta 2: Caithfidh an chúis agus na smaointe a bheith le chéile i gcónaí.

Nóta 3: **Mura luaitear aon chúiseanna**, is é **8** an Marc Iomlán is airde is féidir a bhronnadh.

LEABHAR MEASÚNAITHE OBAIR CHÚRSA A MHARCÁIL

Oideachas Saoránach, Sóisialta & Polaitiúil – 2013

- **Sa Leabhar Measúnaithe Obair Chúrsa déanfaidh an t-iarrthóir tuairisc ar mhodúl den obair chúrsa atá déanta aige/aici**

- **Tá roinn ÉIGEANTACH sa Leabhar Measúnaithe Obair Chúrsa chun tuairisc a dhéanamh ar an Tionscadal Gníomhaíochta. Sin Roinn 4 den leabhar.**

- **Caithfidh baint a bheith ag an Tionscadal Gníomhaíochta leis an modúl sonrach.**

- **Níl cead ag iarrthóir cur síos mionsonraithe a thabhairt ar ghníomhaíocht nó ar scil áirithe ach UAIR AMHÁIN sa Leabhar Measúnaithe Obair Chúrsa. Tá sé seo tábhachtach sa tuairisc ar *Rudaí atá déanta agam: Cuntas ar thrí rang atá mar chuid den mhodúl* agus ar na leathanaigh i gcomhair *Cuntas ar an Tionscadal Gníomhaíochta.* Ní féidir an ghníomhaíocht nó an scil chéanna a úsáid chun ranna éagsúla sa Leabhar Measúnaithe Obair Chúrsa a fhreagairt.**

- **Ní mór don iarrthóir an Leabhar Measúnaithe Obair Chúrsa a scríobh ina c(h)uid focal féin.**

- **Ní mór don iarrthóir formáid na tuairisce a leanúint san ord ina gcuirtear i láthair i leabhrán *pro forma* na Roinne Oideachais agus Scileanna í.**

- **Ní bhronnfar marcanna as freagraí atá san áit mhícheart.**

- **Ní mór na trí rang sa Leabhar Measúnaithe Obair Chúrsa a bheith éagsúil leis an Tionscadal Gníomhaíochta. Níl cead ag an iarrthóir a bheith ag tuairisciú ar an Tionscadal Gníomhaíochta ar fud an Leabhair Mheasúnaithe Obair Chúrsa go léir.**

Critéir Mheasúnaithe agus Marcáil
Leabhar Measúnaithe Obair Chúrsa

ROINN 1			
Teideal		3 mharc	3
ROINN 2			
A raibh i gceist leis an modúl obair chúrsa		7 marc	7
ROINN 3			
Rudaí atá déanta agam			
	Rang amháin	2+8+5+5 mharc	
	Rang eile	2+8+5+5 mharc	
	Rang eile fós	2+8+5+5 mharc	60
ROINN 4			
Rudaí atá déanta agam			
Tionscadal Gníomhaíochta		3+3+8+8+8 marc	30
ROINN 5			
Rud atá le rá agam		2+8+10 marc	20
An Marc Iomlán			**120**

LEABHAR MEASÚNAITHE OBAIR CHÚRSA

ROINN 1

TEIDEAL **(3 mharc)**

MARC (3)	CRITÉIR
0	Teideal nach mbaineann le hábhar nó gan aon teideal a thabhairt nó teidil ar nós 'Mo Mhodúl d'Obair Chúrsa OSSP'
1	Teideal leathan ginearálta le fíorbheagán tuisceana faoina bhfuil i gceist leis an Modúl Obair Chúrsa
2	Tuiscint ghinearálta faoina bhfuil i gceist leis an Modúl Obair Chúrsa
3	Léirítear go soiléir a bhfuil i gceist leis an Modúl Obair Chúrsa, e.g. aon choincheap, aonad nó téama san OSSP

ROINN 2

A raibh i gceist leis an modúl obair chúrsa **(7 marc)**

Ní mór léargas foriomlán ar an modúl a thabhairt. Tá cead ag an iarrthóir tagairt don Tionscadal Gníomhaíochta a rinneadh.

MARC (7)	CRITÉIR
0	Ní dhéanann ach an teideal a athrá
2 + 2 + 1+1+1	Déantar tagairt do 5 ghné éagsúla (rudaí atá déanta) den Mhodúl Obair Chúrsa

ROINN 3: Rudaí atá déanta agam

(20 marc × 3)

3.1. Rang Amháin (4 chuid le comhlánú: 2 + 8 + 5 + 5)
3.2. Rang Eile (4 chuid le comhlánú: 2 + 8 + 5 + 5)
3.3. Rang Eile Fós (4 chuid le comhlánú: 2 + 8 + 5 + 5)

Tá an scéim mharcála seo le cur i bhfeidhm ar na trí chuntas ar na ranganna.

Ní mór don iarrthóir scríobh faoi thrí rang ar leith.

Ní cóir cur síos ar obair an Tionscadail Ghníomhaíochta sna cuntais ar na ranganna.

Nóta: ní ghnóthófar marcanna as athrá.

A. An Príomhthopaic

MARC (2)	CRITÉIR
0	Gan topaic luaite nó teideal neamhábhartha ar an topaic
1	An príomhthopaic luaite ach doiléir
2	An príomhthopaic luaite go soiléir

B. Cur Síos Gairid

Ní mór tagairt a bheith sa chur síos don ghníomhaíocht/mhodheolaíocht a úsáideadh.

MARC (8)	CRITÉIR
0 – 2	Cur síos lag ar ar tharla, gan tagairt nó gan ach beagán tagartha don ghníomhaíocht / mhodheolaíocht a úsáideadh
3 – 5	Cur síos réasúnta ar ar tharla agus tagairt áirithe don ghníomhaíocht / mhodheolaíocht a úsáideadh
6 – 8	Cur síos soiléir ar ar tharla agus tagairt shoiléir don ghníomhaíocht / modheolaíocht a úsáideadh

C: Rud tábhachtach amháin a d’fhoghlaim mé

Ba chóir píosa fíorasach eolais amháin faoi thopaic an ranga a bheith san áireamh san fhoghlaim.

MARC (5)	CRITÉIR
0 – 2	Ráiteas lag faoinar foghlaimíodh
3 – 5	Ráiteas soiléir faoinar foghlaimíodh

D. An rud a rinne é seo suimiúil

Tá cead ag iarrthóir machnamh a scríobh ar fhíoras éigin ach ní mór forbairt áirithe a bheith ann.

MARC (5)	CRITÉIR
0 – 2	Míniúchán/machnamh lag ar céard a rinne an rang seo suimiúil
3 – 5	Míniúchán/machnamh soiléir ar céard a rinne an rang seo suimiúil

ROINN 4: Rudaí atá déanta agam: Tionscadal Gníomhaíochta

Tionscadal Gníomhaíochta (5 chuid le comhlánú: 3 + 3 + 8 + 8 + 8) 30 marc

Níl cead ag an iarrthóir an t-ábhar céanna a úsáid anseo agus a úsáideadh sna cuntais ar obair na ranganna ar leathanach a trí, a ceathair nó a cúig.

4.1 Teideal an Tionscadail Ghníomhaíochta

MARC (3)	CRITÉIR
0	Gan teideal nó teideal neamhábhartha nó teideal ar nós 'Mo Mhodúl d'Obair Chúrsa OSSP'
1	Teideal doiléir éiginnte
2	Teideal leathan ginearálta le fíorbheagán tuisceana faoina raibh i gceist leis an Modúl Obair Chúrsa. Gan ach **nádúr** nó **ábhar** an Tionscadail Ghníomhaíochta (TG) tugtha
3	Teideal soiléir ábhartha a chuireann in iúl go sonrach **nádúr** agus **ábhar** an TG

4.2 An fáth a ndearnadh an Tionscadal Gníomhaíochta

MARC (3)	CRITÉIR
0 – 1	Míniúchán lag ar an bhfáth a ndearnadh an TG seo
2 – 3	Míniúchán soiléir ar an bhfáth a ndearnadh an TG seo

4.3 Cur síos ar Ghníomhaíocht amháin

MARC (8)	CRITÉIR
0 – 2	Cur síos lag ar thasc/ghníomhaíocht amháin
3 – 5	Cur síos réasúnta ar thasc/ghníomhaíocht amháin
6 – 8	Cur síos soiléir ar thasc/ghníomhaíocht amháin

4.4 Dhá rud a foghlaimíodh as an Tionscadal Gníomhaíochta

MARC (2 × 4 = 8)	CRITÉIR
0 – 2	Ráiteas lag maidir leis na rudaí a foghlaimíodh
3 – 4	Ráiteas soiléir maidir leis na rudaí a foghlaimíodh

4.5 Scil amháin a d'úsáid mé le linn an Tionscadail Ghníomhaíochta seo

(a) Scil amháin luaite go soiléir

MARC (2)	CRITÉIR
2	Scil amháin luaite go soiléir

(b) Cur síos ar an gcaoi ar úsáideadh an scil

MARC (6)	CRITÉIR
0 – 2	Fianaise lag ar úsáid na scile
3 - 4	Fianaise réasúnta ar úsáid na scile
5 – 6	Fianaise shoiléir ar úsáid na scile

Nóta: Más sa chur síos in 4.5 (b) amháin a luaitear an scil, ní bhronnfar ach 6 mharc ar a mhéad.

ROINN 5: Rud atá le rá agam

Rud atá le rá 2+8+10 marc **(20 marc)**

5.1 Ceist

D'fhéadfadh baint a bheith ag an gceist le coincheap, le topaic, le téama nó leis an bpróiseas foghlama, agus d'fhéadfadh sí éirí as aon chuid den mhodúl, an Tionscadal Gníomhaíochta san áireamh.

MARC (2)	CRITÉIR
0	Gan aon cheist luaite nó an cheist neamhábhartha
1	Ráiteas doiléir éiginnte maidir leis an gceist
2	An cheist luaite go soiléir

5.2 Tuairimí faoin gceist

Nóta: Ní mór baint a bheith ag an míniúchán leis an gceist a luaitear in 5.1 thuas.

MARC (8)	CRITÉIR
0 – 2	Míniú lag **ar an gcúis** a bhfuil tuairim láidir ag an iarrthóir faoin gceist nó **ar an gcúis** a shíleann sé/sí an cheist a bheith suimiúil
3 – 5	Míniú réasúnta **ar an gcúis** a bhfuil tuairim láidir ag an iarrthóir faoin gceist nó **ar an gcúis** a shíleann sé/sí an cheist a bheith suimiúil
6 – 8	Míniú soiléir **ar an gcúis** a bhfuil tuairim láidir ag an iarrthóir faoin gceist nó **ar an gcúis** a shíleann sé/sí an cheist a bheith suimiúil

5.3 An rud is féidir a dhéanamh

MARC (10)	CRITÉIR
0 – 4	Smaoineamh/smaointe faoin rud is féidir a dhéanamh curtha i láthair go lag nó neamhréadúil
5 – 7	Smaoineamh/smaointe réasúnta faoin rud is féidir a dhéanamh agus seans éigin go bhféadfaí é a bhaint amach
8 – 10	Smaoineamh/smaointe soiléir(e) faoin rud is féidir a dhéanamh, rud a d'fhéadfaí a bhaint amach